

יום ה', י"ח בחשון תשס"א (16 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **י"ח בחשון**, לפני 140 שנה, בשנת תרכ"א (1860-5621), **נוסדה שכונת משכנות שאננים** – בית המגורים הראשון מחוץ לחומות העיר העתיקה בירושלים תובב"א. ביוזמת השר משה מונטיפיורי, נבנה בית ראשון זה מכספי עזבונו של יהודה טורא, סוחר ונדבן יהודי בארה"ב.
[תאריכון]

בשנת תרמ"ה (1884-5645) התקיימה היום – 13 שנה לפני הקונגרס הציוני הראשון בבאזל - **וועידת היסוד של תנועת "חובבי-ציון" בקטוביץ**, שמטרתה היתה לאחד את כל הגופים הציוניים. התנועה, "חיבת-ציון" קמה כבר שנתיים לפני-כן ברוסיה לאחר פרעות 1881 ביהודי רוסיה ("סופת הנגב"), ופשטה גם לפולין ולרומניה. מטרתה היתה לסייע לתחייתו הלאומית של העם היהודי ושובו לארץ-ישראל. בוועידת קטוביץ, התארגנו האגודות הבודדות בראשות ליאו פינסקר, והשתתפו בה 32 צירים. הוקם בה וועד קבוע שמשדרו הראשי היה באודסה ושפעל ברשות השלטונות הרוסיים.

בעת ובעונה אחת, נתארגנה התנועה גם בגרמניה ובמערב אירופה, עודדה עליה לארץ-ישראל וסייעה ברכישת קרקעות ובמושבות הראשונות שהוקמו. סיועו של הברון אדמונד דה רוטשילד לאחר מכן, הוא שאיפשר המשך קיומן של המושבות הראשונות. ב-1897, התמזגה תנועת "חובבי-ציון" עם "ביל"ו" – שחבריה החלו לעלות לא"י כבר ב-1881, במסגרת ההסתדרות הציונית העולמית. כמה מן התנועות המשיכו את מסגרתן האירגונית עד למלה"ע ה-I.

[מימים ימימה" / יודאיקה לקסיקון]

מחר, **י"ט בחשון** - לפי תאריך של יומיים לאחר זה של הצהרת בלפור המעניקה לעם ישראל בית לאומי בארץ ישראל - בעקבות מלחמת ששת הימים בשנת '67, קיבלה היום מועצת הבטחון של האו"ם את החלטת 242, הקוראת להסדר שלום במזרח התיכון ולנסיגת ישראל מהשטחים שקבלנו כתוצאה מהמלחמה.

החלטה זו יפתה את כוחה של האו"ם למנות נציג מיוחד שיעזור לצדדים להגיע לפתרון שלום. ישראל נקראה לסגת משטחים ואילו הערבים נדרשו לשים קץ למצב המלחמה. ההחלטה הכירה בזכותן של כל המדינות באזור "לחיות בשלום בתוך גבולות בטוחים ומוכרים". החלטה זו, יחד עם החלטה 338, שהתקבלה לאחר מלחמת יום הכיפורים, היו הבסיס לדרישת מדינות ערב לחתום על הסכם שלום עם ישראל תמורת נסיגה. [ישראל 50]

מחרתיים, שבת קודש, **כ' בחשון**, בשנת תש"ה (1944-5705) נהרגה על קידוש השם **חנה סנש**, צנחנית ארץ-ישראלית, בהונגריה. נולדה ב-1921 בבודאפשט, היא עלתה ארצה ב-1939 והצטרפה לקיבוץ שדות-ים. במלה"ע ה-II היא הוצנחה ביוגוסלביה מעבר לקווי הגרמנים, עברה להונגריה, נתפסה והוצאה להורג. השיר שלה, "אשרי הגפרור", הפך מוטו לרוח ההקרבה של לוחמי המחתרת.
[יודאיקה לקסיקון]

פרשת השבוע, פ' **"וירא"** ממשיכה את קודמה, **"לך-לך"**, לפרוש בפנינו יריעה רחבה של תולדות אברהם, אבי האומה היהודית, ומסתיימת עם הנסיון ה-10 שלו, עקידת יצחק. ראוי לציין שאין התורה עוסקת בתולדות אברהם בחוץ-לארץ אלא רק ב-100 השנים שהוא היה בארץ ישראל.

[פרפראות לתורה]

יום נעים ושבת שלום!

כניסת השבת (בי"ש): 16¹⁹

צאת השבת (בי"ש): 17¹⁶